

โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชยะหา

วิธีปฏิบัติงาน

(Work Instruction)

เอกสารหมายเลข : WI-YH-IPD-005

จัดทำเมื่อ : 09/08/2566

ฉบับที่ : A

วันที่ออกเอกสาร : 09/08/2566

แก้ไขครั้งที่ : 00

ข

หน้าที่: 1 ของ 4 หน้า

เรื่อง : แนวทางปฏิบัติการใส่สายสวนคาปัสสาวะ

หน่วยงาน ผู้ป่วยในชาย

กลุ่มงาน การพยาบาล

ระเบียบปฏิบัติงาน

เรื่อง : แนวทางปฏิบัติการใส่สายสวนคาปัสสาวะ

ผู้ป่วยในชาย

โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชยะหา จังหวัดยะลา

ผู้จัดทำเอกสาร

WW

(นางฟารีดาห์ มะนิ)

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

ผู้ทบทวนเอกสาร

ผู้อนุมัติใช้

O tour D

(นางสาวมินตรา ทองธรรมชาติ) พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ (นายทินกร บินหะยีอารง) ผอก.รพร.ยะหา

เอกสารนี้เป็นสมบัติของโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชยะหา ห้ามนำออกไปใช้ภายนอกหรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

YAHA CROWN PRINCE HOSPITAL	ประเภท : WI หมายเลขเอกสาร : WI-YH-IPD-005
เรื่อง แนวทางปฏิบัติการใส่สายสวนคาปัสสาวะ	วันที่ประกาศใช้เอกสาร : 09/08/2566
ฝ่าย/งาน/ทีม : ผู้ป่วยในชาย	ครั้งที่แก้ไข : 00 หน้า/จำนวนหน้า : 2/4

แนวทางปฏิบัติการใส่สายสวนคาปัสสาวะ

วัตถุประสงค์

- 1. เพื่อระบายให้ปัสสาวะไหลออกมาได้สะดวกในผู้ป่วยที่มีปัญหาเรื่องการควบคุมการขับถ่าย
- 2. เพื่อป้องกันการปนเปื้อน หรือติดเชื้อในผู้ป่วยที่ไม่รู้สึกตัว มีแผล ขนาดใหญ่ที่บริเวณอวัยวะสืบพันธุ์ แผล ที่ก้นกบ

คำจำกัดความ

การใส่สายสวนคาปัสสาวะ หมายถึง การสอดใส่สายยางสำหรับสวนปัสสาวะที่ปลอดเชื้อ แบบมีลูกโป่งที่ ปลายสายผ่านปากช่องท่อ ปัสสาวะเข้าไปในกระเพาะปัสสาวะแล้วจะใส่น้ำปราศจากเชื้อเข้าไปทางท่อให้ลูกโป่ง พองออกมา สายสวนจึงเลื่อนออกมาไม่ได้ ทำให้น้ำปัสสาวะไหลออกมาได้

แนวทางการบริหารการใส่สายสวนคาปัสสาวะในหอผู้ป่วยในชาย

- การสั่งใช้ใส่สายสวนคาปัสสาวะ
 แพทย์สั่งการรักษาใน F IPD -006
- 2. การรับคำสั่งการรักษา
- 2.1 พยาบาลวิชาชีพ (Incharge) รับคำสั่งการรักษาและตรวจสอบความชัดเจนถูกต้องของคำสั่ง ในกรณีการรักษาไม่ชัดเจน/ไม่ถูกต้องให้ประสานไปยังแพทย์ผู้สั่งยืนยันความถูกต้อง
- 2.2 กรณีรับคำสั่งทางโทรศัพท์(ในรายที่จำเป็น/เร่งด่วน) พยาบาลวิชาชีพรับคำสั่งทางโทรศัพท์ พูดทวนพร้อมบันทึกคำสั่งการรักษาลงใน F IPD -006 เมื่อบันทึกสั่ง ให้อ่านทวนซ้ำกับแพทย์อีกครั้ง เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน เขียน รคส (รับคำสั่ง) ชื่อแพทย์ พร้อมลงลายมือชื่อผู้รับคำสั่ง วันที่ เวลาที่รับคำสั่งและติดตามแพทย์มาลงลายชื่อใน F IPD -006 ภายใน 24 ชั่วโมง
 - 3. พยาบาลวิชาชีพ ดึงใบ Copy F IPD -006 ส่งให้เภสัชกร
 - 4.ขั้นตอนการปฏิบัติ
 - 4.1.ชุดสวนปัสสาวะปลอดเชื้อ
- 4.2 น้ำยาระงับเชื้อ (antiseptic solution) ที่ใช้ทำความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์ภายนอกก่อน สวนปัสาววะ
 - 4.3 สารหล่อลื่น เพื่อลดความปวด ได้แก่ K -Y Jelly

YAHA CROWN PRINCE HOSPITAL	ประเภท : WI
	หมายเลขเอกสาร : WI-YH-IPD-005
เรื่อง แนวทางปฏิบัติการใส่สายสวนคาปัสสาวะ	วันที่ประกาศใช้เอกสาร : 09/08/2566
ฝ่าย/งาน/ทีม : ผู้ป่วยในชาย	ครั้งที่แก้ไข : 00 หน้า/จำนวนหน้า : 3/4

วิธีการสวนสวนคาสายสวนปัสสาวะดังนี้

- 1 ตรวจสอบชื่อผู้ป่วยและชนิดของการสวนปัสสาวะให้ถูกต้อง
- 2.ประเมินสภาพผู้ป่วย
- 3.อธิบายให้ผู้ป่วยเข้าใจเกี่ยวกับ ความจำเป็น ข้อดี ข้อเสียของในการสวนปัสสาวะ

วิธีปฏิบัติตัวขณะสวนปัสสาวะ และวิธีปฏิบัติตัวขณะคาสายสวนปัสสาวะ

- 4จัดเตรียมอุปกรณ์ให้ถูกต้องและเหมาะสม
- 5.ล้างมือให้สะอาด เพื่อลดจำนวนจุลินทรีย์บนมือ
- 6.จัดสถานที่ ปิดประตู/กั้นม่านให้มิดชิด เปิดไฟให้มีแสงสว่างเพียงพอ จัดวางอุปกรณ์ในที่ที่เหมาะสม
- 7.จัดท่านอนให้เหมาะสม(ผู้ป่วยชาย Dorsal position)
- 8.ล้างมือให้สะอาดและใช้เทคนิคปลอดเชื้อตามลำดับ
- 9. นำชุดสวนปัสสาวะ วางไว้ระหว่างขาผู้ป่วย ใกล้กับอวัยวะสืบพันธุ์ ภายนอกเปิดผ้าห่อออกทั้ง 4 มุม เทน้ำยาระงับเชื้อที่สำลีในชามกลมพอให้สำลีเปียกชุ่มและเทน้ำ NSS ลงในถ้วยใหญ่ บีบสารหล่อลื่นลงบนก็อช
 - 10.ฉีกซองสายสวนปัสสาวะและวางในชุดสวนปัสสาวะ
 - 11.ใส่ถุงมือปลอดเชื้อ เพื่อให้มือผู้ทำสะอาดปราศจากเชื้อสามารถหยิบจับของสะอาดปราศจากเชื้อได้
 - 12. ทำความสะอาดของอวัยวะสืบพันธุ์ภายนอกโดยใช้ปากคีบ
 - 12.1 เช็ดบริเวณรูเปิดของท่อปัสสาวะเช็ดวนออกมาด้านนอก
 - 12.2 เช็ดจากปลายองคชาตลงมาที่ฐาน จนรอบองคชาตใช้สำลี 3-4 ก้อน
 - 12.3 เช็ดรูเปิดของท่อปัสสาวะด้วยน้ำยาระงับเชื้อ (betadine solution)
 - 13.เตรียมถุงแดงเพื่อทิ้งสำลีที่ทำความสะอาดของอวัยวะสืบพันธุ์ที่ใช้แล้ว
- 14.นำผ้าสี่เหลี่ยมเจาะกลางคลุมบริเวณอวัยวะสืบพันธุ์ภายนอกให้ช่องเจาะกลางอยู่บริเวณอวัยวะ สืบพันธุ์ภายนอก ด้วยเทคนิคปราศจากเชื้อ
- 15.หยิบสายสวนปัสสาวะ เลือกให้เหมาะสมกับผู้ป่วย ทาสารล่อลื่นที่ปลายสายสวนปัสสาวะ ช่วยลด โอกาสการบาดเจ็บ
- 16.ใช้มือที่ไม่ถนัดจับองคชาตตั้งขึ้น 90 องศาเพื่อทำให้ท่อปัสสาวะเป็นแนวตรง สามารถสวนปัสสาวะได้ ง่าย
- 17. บอกให้ผู้ป่วยหายใจลึกๆ ยาวๆแล้วใช้มืออีกข้างหยิบสายสวนแล้วใส่สายโดยหมุนสายสวนปัสสาวะ อย่างเบาๆขณะสอดจนสุดสายจะมีน้ำปัสสาวะออกมา

YAHA CROWN PRINCE HOSPITAL	ประเภท : WI หมายเลขเอกสาร : WI-YH-IPD-005
เรื่อง แนวทางปฏิบัติการใส่สายสวนคาปัสสาวะ	วันที่ประกาศใช้เอกสาร : 09/08/2566
ฝ่าย/งาน/ทีม : ผู้ป่วยในชาย	ครั้งที่แก้ไข : 00 หน้า/จำนวนหน้า : 4/4

18.เมื่อปัสสาวะหยุดไหลจนหมด ใส่น้ำกลั่นเข้าทางหางที่เป็นแถบสี ของ Foley catheter ให้ลูกโป่งที่อยู่ ภายในขยายตัว(ปริมาณตามที่ระบุไว้ตรงปลายสาย catheter)แล้วต่อถุง Bag

19.ต่อสาย Foley catheterไว้กับโคนขาของผู้ป่วยชายด้วยพลาสเตอร์ เพื่อป้องกันการดึงรั้งหรือระคาย เคืองบริเวณท่อปัสสาวะเลื่อนไปมา

20.แขวนถุงปัสสาวะไว้ที่ต่ำกว่าระดับกระเพาะปัสสาวะ เพื่อป้องกันปัสสาวะย้อนไหลกลับ 21.ถอดถุงมือ เก็บอุปกรณ์

ผู้จัดทำเอกสาร ผู้รับรอง ผู้อนุมัติใช้

(นางฟารีดาห์ มะนิ) (นางสาวมินตรา ทองธรรมชาติ) (นายทินกร บินหะยีอารง)
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ ผอก.รพร.ยะหา

เอกสารนี้เป็นสมบัติของโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชยะหา ห้ามนำออกไปใช้ภายนอกหรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต